
Członkostwo w Unii Europejskiej

Państwa członkowskie i kandydujące
Unia Europejska od 1 Stycznia 2007 liczy 27 państw.

W jej skład wchodzi:

- Państwa założycielskie: Francja, Niemcy, Belgia, Holandia, Luksemburg, Włochy.

Oraz państwa przyjęte podczas kolejnych rozszerzeń:

- 1 rozszerzenie: 1 stycznia 1973 r.: Wielka Brytania, Dania, Irlandia,

- 2 rozszerzenie: 1 stycznia 1981 r.: Grecja,

- 3 rozszerzenie: 1 stycznia 1986 r.: Portugalia, Hiszpania,

- 4 rozszerzenie: 1 stycznia 1995 r.: Szwecja, Austria, Finlandia,

- 5 rozszerzenie: 1 maja 2004 r.: Polska, Czechy, Węgry, Estonia, Słowenia, Cypr (tzw. Grupa Luksemburska) Litwa, Łotwa, Słowacja, Malta (wraz z Rumunią i Bułgarią nazywane Grupą Helsińską)
Oraz 1 stycznia 2007: Rumunia, Bułgaria

Ponadto 3 października 1991 r., miało jeszcze miejsce niepełne rozszerzenie Wspólnot, o landy byłej NRD, po zjednoczeniu Niemiec. Natomiast w lutym 1985 miał miejsce jedyny dotychczas przypadek wystąpienia ze Wspólnot. Po przeprowadzonym referendum, Wspólnoty opuściła Grenlandia, która należała do nich jako terytorium duńskie.

Państwa, które oficjalnie są uznane za kandydujące to: Turcja, Chorwacja, Macedonia. Natomiast Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Serbia oraz Kosowo uzyskały obietnicę członkostwa w UE, pod warunkiem że spełnią określone wymogi. Kraje te uznawane są za potencjalne kraje kandydujące. Do UE nie należą: Norwegia (traktat akcesyjny odrzucony przez ludność Norwegii, dwukrotnie w latach 1972 i 1974), Szwajcaria (członkostwo odrzucone w referendum w 1992 r.) czy Islandia (nigdy nie kandydowała!), należą one jednak do strefy Schengen.

(adsbygoogle = window.adsbygoogle || []).push({});

Kryteria przyjmowania nowych członków

- Wymogi obowiązujące państwa, które chcą przystąpić do Unii Europejskiej nakreślono ogólnie w traktacie z Maastricht, który mówił iż każde państwo europejskie może zostać członkiem Unii Europejskiej.

- Rozszerzono je w Traktacie Amsterdamskim, gdzie dodano jeszcze kryterium obowiązywania systemu demokratycznego, przestrzegania praw człowieka i mniejszości narodowych oraz funkcjonowania gospodarki rynkowej.

- Szerzej kryteria członkostwa zostały omówione podczas szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w 1993 r., gdzie podjęto decyzję o rozszerzeniu Wspólnot na wschód.

Ustalono wtedy tzw. Kryteria Kopenhaskie. Należą do nich:

- Kryterium polityczne: stabilność instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, przestrzeganie praw człowieka oraz poszanowanie praw mniejszości i ich ochrona.

- Kryterium ekonomiczne: sprawność gospodarki rynkowej oraz zdolność do stawienia czoła presji konkurencji i zmierzania się z siłami rynkowymi na obszarze Unii.

- Kryterium przyjęcia dorobku prawnego: zdolność do podjęcia obowiązków wynikających z członkostwa, zwłaszcza z przyjęcia celów unii politycznej, ekonomicznej i walutowej.

```
(adsbygoogle = window.adsbygoogle || []).push({});
```

Etapy procesu rozszerzenia

1. Złożenie wniosku przez kraj w Radzie Unii Europejskiej.

Każdy kraj, który spełnia warunki przystąpienia do UE i wyraża wolę przystąpienia, może złożyć wniosek do Rady Unii Europejskiej. Jest to pierwszy etap na drodze integracji.

2. Wniosek Rady o przygotowanie opinii przez Komisję Europejską.

Rada występuje do Komisji o ocenę zdolności wnioskodawcy do spełnienia warunków członkostwa. Jeśli Komisja wydaje pozytywną opinię, a Rada jednogłośnie zgodzi się przyznać mandat negocjacyjny, następuje oficjalne rozpoczęcie negocjacji między kandydatem, a wszystkimi państwami członkowskimi.

3. Negocjacje.

Pierwsza część negocjacji, polega na przeglądzie ustawodawstwa kraju kandydującego pod względem zgodności z prawem unijnym tzw. screening. Następnie rozpoczynają się właściwe negocjacje, polegające na opracowaniu przez obydwie strony stanowisk we wszystkich dziedzinach będących przedmiotem uzgodnień.

4. Wydanie zgody na członkostwo przez Parlament Europejski.

Po opracowaniu projektu akcesyjnego, jego akceptację musi wyrazić Parlament Europejski.

5. Podpisanie traktatu w sprawie akcesji.

Po wyrażeniu zgody na członkostwo przez Parlament Europejski, następuje podpisanie traktatu.

6. Referendum Krajowe.

Następnie zostaje przeprowadzone referendum w kraju kandydującym. Gdy referendum zakończy się zgodą na akcesję, wymagana jest jeszcze ratyfikacja traktatu akcesyjnego przez wszystkie kraje członkowskie UE.

7. Ratyfikacja traktatu przez Parlamenti krajowe i Parlament Europejski.

Gdy wszystkie wyrażą zgodą na przyjęcie nowego członka, traktat akcesyjny oficjalnie wchodzi w życie.

```
(adsbygoogle = window.adsbygoogle || []).push({});
```

Zawieszenie państwa w prawach członka Unii Europejskiej

Traktat Amsterdamski wprowadził nowy artykuł, który stanowi o możliwości zawieszenia w prawach państwa członkowskiego, łącznie z prawem do głosowania w Radzie, które w sposób „poważny i uporczywy” narusza podstawowe zasady Unii Europejskiej. Stosuje się wtedy procedurę zawartą w tym artykule, która przewiduje iż taką propozycję może złożyć 1/3 państw członkowskich lub Komisja, zgodę musi wyrazić Parlament Europejski, gdy Rada Europejska po wysłuchaniu oskarżonego państw jednomyślnie stwierdzi fakt łamania zasad Unii, Rada UE poprzez głosowanie decyduje o zawieszeniu danego państwa w prawach członka.

Wystąpienie państwa członkowskiego z UE

Na gruncie prawa wspólnotowego nie istnieje prawo do jednostronnego wypowiedzenia traktatu, równoważne z wystąpieniem przez dane państwo członkowskie z Unii. Państwa członkowskie mogą jednak wystąpić z Unii Europejskiej na podstawie ogólnych zasad prawa międzynarodowego.

Autor: Karol Macias